

Tři noví profesoři mikrobiologie

Dne 5.11.2007 prezident republiky Václav Klaus jmenoval profesory tři docenty mikrobiologických oborů, a to podle abecedy doc. MVDr. Aloise Čížka, CSc., doc. RNDr. Zdenka Hubálka, CSc., a doc. MUDr. Milana Koláře, Ph.D. Protože mikrobiologická obec je rozsáhlá, požádal mě hlavní výbor Společnosti pro epidemiologii a mikrobiologii České lékařské společnosti J. E. Purkyně, abych se pokusil přinést o nich stručnou informaci. Obrátil jsem se tedy na nově jmenované profesory s prosbou o odpověď na několik otázek a z jejich laskavých odpovědí jsem si dovilil učinit následující výtah.

Prof. MVDr. Alois Čížek, CSc.

Prof. Čížek se narodil 9. října 1956 v Humpolci. Je pracovníkem Ústavu mikrobiologie a imunologie, Sekce patobiologie Fakulty veterinárního lékařství, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Palackého 1/3, 612 42 Brno.

Hlavním objektem zájmu prof. Čížka je veterinární bakteriologie. V počátcích své odborné činnosti se zaměřil na diagnostiku příslušníků

čeledi *Enterobacteriaceae*, zejména na studium epizootologie yersiniových a salmonelových infekcí zvířat. Získané výsledky se staly součástí jeho kandidátské práce (Diagnostika a vlastnosti salmonel izolovaných ze zvířat

a prostředí) a práce habilitační (Metody izolace salmonel a diferenciací klonů *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium různého původu). V roce 1994 v rámci výměnných programů MŠMT absolvoval studijní pobyt v Norsku, při kterém se seznámil s praktickými aplikacemi metody imunomagnetické separace bakterií a některých metod molekulární biologie. Získaných zkušeností využil při řešení grantů zaměřených na problematiku epizootologie infekcí skotu vyvolaných sérotypem *E. coli* O157, který tvoří shigatoxiny. V poslední době se výzkumně věnuje problematice infekcí střeva zvířat způsobených anaerobními spirochetami rodu *Brachyspira* a ve spolupráci s dalšími pracovišti studiu ekologie genů antimikrobiální rezistence, zejména u indikátorových druhů bakterií.

V rámci profesorského řízení přednesl 8.12.2006 před Vědeckou radou FVL VFU a dne 12.3.2007 před Vědeckou radou VFU Brno přednášku Koncepce výuky a výzkumu mikrobiologie na VFU Brno.

Prof. Čížek byl jmenován profesorem pro obor veterinární mikrobiologie, parazitologie a imunologie. Je ženatý, manželka Jaroslava je původním povoláním návrhářka, syn Martin je elektroinženýr, dcera Eva sociálně-zdravotní pracovnice. Podle vlastních slov si prof. Čížek nejlépe odpočine při práci na zahradě.

Prof. RNDr. Zdeněk Hubálek, CSc.

Prof. Hubálek je rodákem z Brna (*22.8.1942). Nyní je jedním zástupcem ředitele Ústavu biologie obratlovců AVČR a vedoucím jeho detašovaného oddělení medicínské zoologie ve Valticích, jedním z pracovníků oddělení mikrobiologie Ústavu experimentální biologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Prof. Hubálek se zabývá především ekologií zoonotických a saprofytických mikroorganismů, převážně těch, které jsou přenosné krevsajícími členovci (arboviry, borrelie, franciselly) a cirkulují v přírodních ohniscích nálezů, dále pak lékařskou zoologií (např. patogenními mikroorganismy u volně žijících ptáků), kryobiologií a numerickou klasifikací. Z jeho prioritních objevů uvádím mimo jiné první záchyt a omezení virem West Nile v ČR, první izolaci

Borrelia burgdorferi sensu lato z klíšťat u nás, popis nového druhu dermatofyta *Microsporium ripariae* z hnízd a opeření břehule říční, první laboratorní průkaz botulismu divokých ptáků v ČR, izolaci viru Ťahyňa z nemocných dětí a larev komárů na jižní Moravě (společně s dr. V. Bárdošem), prvou izolaci viru Bhanja ve střední Evropě a spoluobjevení nového druhu *Brucella microti* u hrabošů. Do roku 2007 byly jeho práce citovány 1550krát.

Protože Přírodovědecká fakulta MU nemá tě. ustanovenou komisi pro profesorská ani habilitační řízení v oboru mikrobiologie, uskutečnilo se na její žádost profesorské řízení na VFU Brno, kde 8.12.2006 před Vědeckou radou FVL a 12.3.2007 před Vědeckou radou VFU přednesl doc. Hubálek přednášku Mikrobiologie na Přírodovědecké fakultě MU (koncept výzkumu a výuky).

Prof. Hubálek je profesorem veterinární mikrobiologie, parazitologie a imunologie. Je ženatý, jeho choť Dagmar působí jako státní zástupce, dcera Soňa učí na základní škole, druhá dcera Zora, veterinární lékařka, je doktorandkou na VFU Brno. Mezi koníčky p. profesora patří ornitologie a komorní hudba.

Prof. MUDr. M.Kolář, Ph.D.

Prof. Kolář se narodil v Prostějově 18.4.1964. Tě. je zástupcem přednosty Ústavu mikrobiologie Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, proděkanem LF UP v Olomouci

a vedoucím lékařem Antibiotického střediska Fakultní nemocnice Olomouc.

Od začátku pracovní kariéry se prof. Kolář specializoval zejména na vliv selekčního tlaku antibiotik na vývoj rezistence bakterií k antimikrobiálním přípravkům a na problematiku antibiotické léčby bakteriálních infekcí. Tématem jeho disertační práce byla „Charakteristika multirezistentních gramnegativních bakterií s nebezpečnými profily rezistence, jejich výskyt a vztah k aplikaci antibiotik a chemoterapeutik v nemocničním zařízení“. Habilitoval se prací „Rezistence bakterií k antimikrobním preparátům – současný problém zdravotnictví“. Ve své činnosti se zaměřuje především na vybrané multirezistentní bakterie, jako jsou vankomycin-rezistentní enterokoky, methicilin-rezistentní stafylokoky a enterobakterie s produkcí širokospektrých beta-laktamáz. Prof. Kolář se zabývá bakteriálními kmeny humánní i animální proveniencí a s využitím klasických i moder-

ních molekulárně-biologických metod i jejich zdroji a cestami šíření. Rovněž se věnuje testování antibakteriální aktivity nových látek.

V rámci profesorského řízení přednesl dne 23.11.2006 s mimořádným ohlasem před Vědeckou radou Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a 6.3.2007 před Vědeckou radou MU inaugurační přednášku na téma „Bakteriální rezistence k antibiotikům – vážný problém současné medicíny“.

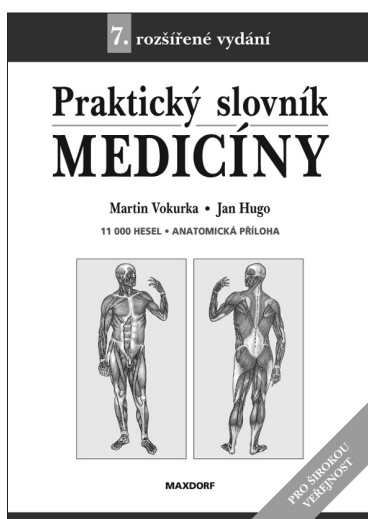
Prof. Kolář byl jmenován profesorem pro obor lékařská mikrobiologie. Je ženatý, manželka Eva je povoláním učitelka, syn Martin studuje osmileté gymnázium. Podle vyjádření p. profesora je – vedle ženy a syna – jeho životní láskou i lékařská mikrobiologie. Z dřívějších let přetrvává jeho záliba v dějinách starověku.

Závěr

Jsem rád, že jménem celé mikrobiologické obce mám možnost novým profesorům mikrobiologie poblahopřát ke jmenování a popřát jim spoustu dalších pracovních úspěchů a životního štěstí.

Miroslav Votava

(Text ve stejném znění byl odeslán k publikaci ještě do časopisu Klinická mikrobiologie a infekční lékařství a do Bulletinu ČSSM.)

PRAKTICKÝ SLOVNÍK MEDICÍNY (7. vydání)

Martin Vokurka, Jan Hugo a kol.

Sedmé, další rozšířené vydání úspěšného výkladového slovníku lékařské terminologie. Obsahuje více než 11 000 hesel s velkým počtem příkladů, některá hesla jsou doplněna ilustracemi. Slovník zachycuje aktuální českou lékařskou terminologii ne pouze ve formě vyučované na lékařských fakultách, ale také tak, jak je užívána v každodenní zdravotnické praxi. V tomto duchu obsahuje také řadu hovorových výrazů užívaných zdravotníky, přehled a výklad zkratk užívaných v současné české medicíně aj. Publikace je prvním výkladovým slovníkem lékařských termínů srozumitelným široké veřejnosti u nás.

Vydal Maxdorf v roce 2004, formát A5, váz., ISBN 80-7345-009-7, 490 str., cena 595 Kč.

**Objednávku můžete poslat na adresu:
Nakladatelské a tiskové středisko ČLS JEP, Sokolská 31, 120 26 Praha 2, fax: 224 266 226,
e-mail: nts@cls.cz**